

ΜΑΘΗΜΑ 48

ΤΟ ΕΛΑΦΙ ΤΟΥ ΣΕΡΤΩΡΙΟΥ

Cerva alba eximiae pulchritudinis Sertorio a Lusitano quodam dono data erat. Sertorius omnibus persuasit cervam, instinctam numine Dianae, conloqui secum et docere, quae utilia factu essent. Si quid durius ei videbatur, quod imperandum militibus esset, a cervae sese monitum esse praedicabat. Ea cervae quodam die fugit et perisse credita est. Cum aliquis Sertorio nuntiavisset cervam inventam esse, Sertorius eum iussit tacere; praeterea praecepit ut eam postero die repente in eum locum emitteret, in quo ipse cum amicis futurus esset. Postridie eius diei Sertorius, admissis amicis in cubiculum suum, dixit eis visum in somno sibi esse cervam, quae perisset, ad se reverti. Cum cervae, emissa a servo, in cubiculum Sertorii introrupisset, admiratio magna orta est.

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

Ένα άσπρο ελάφι εξαιρετικής ομορφιάς είχε δοθεί στον Σερτώριο από κάποιον Λουζιτανό ως δώρο. Ο Σερτώριος τους έπεισε όλους ότι το ελάφι, κατευθυνόμενο από τη βούληση της Άρτεμης, μιλούσε μαζί του και του υποδείκνυε ποια ήταν χρήσιμα να κάνει. Εάν κάτι το οποίο έπρεπε να διαταχθεί στους στρατιώτες του φαινόταν κάπως σκληρό, διακήρυττε ότι τον είχε συμβουλευσει το ελάφι. Αυτό το ελάφι κάποια ημέρα έφυγε και πίστεψαν ότι είχε πεθάνει. Όταν κάποιος ανήγγειλε στον Σερτώριο ότι το ελάφι βρέθηκε, ο Σερτώριος τον διέταξε να σωπάσει. Επιπλέον τον καθοδήγησε να το αφήσει ελεύθερο ξαφνικά την επόμενη μέρα σ' αυτόν τον τόπο, όπου επρόκειτο να βρίσκεται ο ίδιος με τους φίλους του. Την επόμενη ημέρα, ο Σερτώριος, αφού δέχτηκε τους φίλους στην κρεβατοκάμαρά του, τους είπε ότι είχε δει στον ύπνο του ότι το ελάφι, που είχε πεθάνει, επέστρεψε σ' αυτόν. Όταν το ελάφι, αφού αφέθηκε ελεύθερο από τον δούλο, όρμησε στην κρεβατοκάμαρα του Σερτώραριου, γεννήθηκε μεγάλος θαυμασμός.

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΑ

Α' κλίση

cerva –ae: θηλυκό

Diana –ae : θηλυκό (δεν έχει πληθυντικό)

Β' κλίση

Sertorius –ii (i): αρσενικό (δεν έχει πληθυντικό)

Lusitanus –i: αρσενικό (δεν έχει πληθυντικό)

donum –i: ουδέτερο

locus –i: αρσενικό (πληθυντικός: loca -orum)

amicus –i: αρσενικό

cubiculum –i: ουδέτερο

somnus –i: αρσενικό

servus –i: αρσενικό

Γ' κλίση

pulchritudo –inis: θηλυκό

numen –inis: ουδέτερο

miles –itis: αρσενικό

admiratio –onis: θηλυκό

Ε' κλίση

dies –ei: αρσενικό

ΕΠΙΘΕΤΑ

Β' κλίση

albus, –a, –um (δεν έχει παραθετικά)

eximius, –a, –um (Δεν σχηματίζει παραθετικά, γιατί εκφράζει απόλυτη έννοια)

durus, –a, –um (Συγκριτικός: durior, durior, durius, Υπερθετικός: durissimus, –a –um)

posterus, –a, –um (Συγκριτικός: posterior, posterior, posterius, Υπερθετικός: postremus, –a, –um & postumus, –a, –um)

magnus, –a, –um (Συγκριτικός: maior, maior, maius, Υπερθετικός: maximus, –a, –um)

Γ' κλίση

omnis, –is, –e (δεν έχει παραθετικά)

utilis, –is, –e (Συγκριτικός: utilior, utilior, utilius, Υπερθετικός: utilissimus, –a, –um)

ΑΝΤΩΝΥΜΙΕΣ

quidam, quaedam, quoddam (αόριστη επιθετική)

ego, tu, (προσωπική)

quis, quis, quid (ερωτηματική – ουσιαστική)

quis, quae / qua, quid (αόριστη – ουσιαστική)

is, ea, id (οριστική-επαναληπτική)

qui, quae, quod (αναφορική)

aliquis, aliqua / aliqua, aliquid (αόριστη – ουσιαστική)

ipse, ipsa, ipsum (οριστική)

suus, sua, suum (κτητική)

ΡΗΜΑΤΑ

1η Συζυγία

do, dedi, datum, dāre

impero, imperavi, imperatum, imperāre

praedico, praedicavi, praedicatum, praedicāre

nuntio, nuntiavi, nuntiatum, nuntiāre

2η Συζυγία

persuadeo, persuasi, persuasum, persuadēre

doceo, docui, doctum, docēre

video, vidi, visum, vidēre
moneo, monui, monitum, monēre
iubeo, iussi, iussum, iubēre
taceo, tacui, tacitum, tacēre

3η Συζυγία

instinguo, instinxi, instinctum, instinguēre
conloquor, conlocutus sum, conloqui **αποθετικό**
facio, feci, factum, facēre*
fugio, fugi, fugitum, fugēre*
credo, credidi, creditum, credēre
praecipio, praecepi, praeceptum, praecipēre*
emitto, emisi, emissum, emittēre
admitto, admisi, admissum, admittēre
dico, dixi, dictum, dicēre
revertor, reversus sum, reverti **αποθετικό** & revertor, reverti, reverti **ημιαποθετικό**
introrumpo, introrupi, introruptum, introrumpēre

4η Συζυγία

invenio, inveni, inventum, invenīre
orior, ortus sum, orī ri **αποθετικό** (μετοχή μέλλοντα: oriturus, -a, um)

ΑΝΩΜΑΛΑ ΡΗΜΑΤΑ

sum, fui, –, esse
pereo, perii, peritum, perīre

ΕΠΙΡΡΗΜΑΤΑ

praeterea
repente
postridie

ΠΡΟΘΕΣΕΙΣ

a(b) (+αφαιρετική)

cum (+αφαιρετική)
in (+αιτιατική / + αφαιρετική)
ad (+αιτιατική)

ΣΥΝΔΕΣΜΟΙ

et (συμπλεκτικός)
si (υποθετικός)
cum (ιστορικός ή διηγηματικός)
ut (βουλητικός)

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ

Cerva alba eximiae pulchritudinis Sertorio a Lusitano quodam dono data erat. Κύρια πρόταση κρίσεως, εκφέρεται με οριστική και δηλώνει το πραγματικό γεγονός.

data erat: ρήμα.

cerva: υποκείμενο ρήματος.

alba: ομοιόπτωτος, επιθετικός προσδιορισμός στο cerva.

pulchritudinis: γενική της ιδιότητας στο cerva.

eximiae: ομοιόπτωτος, επιθετικός προσδιορισμός στο pulchritudinis.

Sertorio: αντικείμενο στο data erat.

dono: δοτική κατηγορηματική του σκοπού από το data erat.

a Lusitano: ποιητικό αίτιο στο data erat (εμπρόθετο γιατί είναι έμψυχο).

quodam: ομοιόπτωτος, επιθετικός προσδιορισμός στο Lusitano.

Sertorius omnibus persuasit cervam, instinctam numine Dianae, conloqui secum et docere: κύρια πρόταση κρίσεως, εκφέρεται με οριστική και δηλώνει το πραγματικό γεγονός.

persuasit: ρήμα.

Sertorius: υποκείμενο ρήματος.

omnibus: έμμεσο αντικείμενο του ρήματος.

conloqui et docere: άμεσα αντικείμενα του ρήματος και ειδικά απαρέμφατα.

cervam: υποκείμενο απαρεμφάτων (ετεροπροσωπία).

(se): εννοούμενο άμεσο αντικείμενο στο docere.

Ως έμμεσο αντικείμενο στο docere λειτουργεί η πλάγια ερωτηματική πρόταση που ακολουθεί: **quae utilia facta essent.**

secum: εμπρόθετος προσδιορισμός της κοινωνίας στο conloqui.

instinctam: αιτιολογική μετοχή, συνημμένη στο υποκείμενο των απαρεμφάτων cervam.

numine: αφαιρετική του ποιητικού αιτίου στο instinctam (απρόθετο, γιατί είναι άψυχο).

Dianae: γενική υποκειμενική στο numine.

quae utilia factu essent: δευτερεύουσα ονοματική πλάγια ερωτηματική πρόταση, μερικής αγνοίας, ως έμμεσο αντικείμενο στο docere· εισάγεται με την ερωτηματική αντωνυμία quae, εκφέρεται με υποτακτική, essent, (όπως όλες οι πλάγιες ερωτηματικές, αφού θεωρείται ότι η εξάρτηση δίνει υποκειμενική χροιά στο περιεχόμενο της πρότασης)· συγκεκριμένα με υποτακτική παρατατικού, γιατί εξαρτάται από ιστορικό χρόνο (persuasit μέσω του docere) και εκφράζει το σύγχρονο στο παρελθόν.

essent: ρήμα.

quae: υποκείμενο ρήματος.

utilia: κατηγορούμενο υποκειμένου.

factu: αφαιρετική σουπίνου που δηλώνει την αναφορά στο utilia.

Si quid durius ei videbatur,: δευτερεύουσα επιρρηματική υποθετική πρόταση, εισάγεται με τον υποθετικό σύνδεσμο si ως καταφατική, εκφέρεται με οριστική παρατατικού. Ο υποθετικός λόγος είναι: **Υπόθεση:** Si videbatur **Απόδοση:** praedicabat και δηλώνει την ανοιχτή υπόθεση στο παρελθόν.

videbatur: ρήμα, εδώ απρόσωπο.

(esse): εννοούμενο υποκείμενο ρήματος στο απρόσωπο videbatur, ειδικό απαρέμφατο.

quid: υποκείμενο στο εννοούμενο esse.

durius: κατηγορούμενο υποκειμένου (μέσω του εννοούμενου esse) (απόλυτη σύγκριση).

ei: δοτική προσωπική.

quod imperandum militibus esset,: δευτερεύουσα αναφορική προσδιοριστική πρόταση στο quid, εισάγεται με την αναφορική αντωνυμία quod, εκφέρεται με υποτακτική, λόγω πλαγίου λόγου και συγκεκριμένα με υποτακτική παρατατικού (imperandum esset) γιατί εξαρτάται από ιστορικό χρόνο (videbatur) και δηλώνει το σύγχρονο στο παρελθόν.

imperandum esset: ρήμα.(παθητική περιφραστική συζυγία)

quod: υποκείμενο ρήματος.

militibus: αντικείμενο ρήματος.

(ei = Sertorio): εννοούμενη δοτική προσωπική του ενεργούντος προσώπου.

Ισοδύναμη έκφραση περιφραστικά με debeo+απαρέμφατο: quod is deberet imperare militibus

a cerva sese monitum esse praedicabat: κύρια πρόταση κρίσεως, εκφέρεται με οριστική και δηλώνει το πραγματικό γεγονός.

praedicabat: Ρήμα.

(Sertorius): εννοούμενο υποκείμενο ρήματος.

monitum esse: αντικείμενο ρήματος και ειδικό απαρέμφατο.

sese: υποκείμενο απαρεμφάτου (ταυτοπροσωπία: το υποκείμενο του ειδικού απαρεμφάτου δηλώνεται σε πτώση αιτιατική•πρόκειται για λατινισμό).

a cerva: εμπρόθετος προσδιορισμός του ποιητικού αιτίου (εμπρόθετο γιατί είναι έμψυχο).

Ea cerva quodam die fugit: κύρια πρόταση κρίσεως, εκφέρεται με οριστική και δηλώνει το πραγματικό γεγονός.

fugit: Ρήμα.

cerva: υποκείμενο ρήματος.

ea: ομοιόπτωτος, επιθετικός προσδιορισμός στο cerva.

die: αφαιρετική του χρόνου στο fugit.

quodam: ομοιόπτωτος, επιθετικός προσδιορισμός στο die.

et perisse credita est.: κύρια πρόταση κρίσεως, εκφέρεται με οριστική και δηλώνει το πραγματικό γεγονός.

credita est: Ρήμα.

(cerva): εννοούμενο υποκείμενο ρήματος.

perisse: αντικείμενο ρήματος και ειδικό απαρέμφατο.

cerva: εννοούμενο υποκείμενο απαρεμφάτου (ταυτοπροσωπία: το υποκείμενο του ειδικού απαρεμφάτου εννοείται σε ονομαστική επειδή το απαρέμφατο εξαρτάται από προσωπικό δοξαστικό ρήμα παθητικής φωνής, credita est, άρση του λατινισμού).

Cum aliquis Sertorio nuntiavisset cervam inventam esse,: δευτερεύουσα επιρρηματική χρονική πρόταση, ως επιρρηματικός προσδιορισμός του χρόνου στο ρήμα της κύριας πρότασης iussit ` εισάγεται με τον ιστορικό / διηγηματικό σύνδεσμο cum (υπογραμμίζει τη βαθύτερη σχέση κύριας και δευτερεύουσας` δημιουργεί μια σχέση αιτίου και αιτιατού ανάμεσά τους` είναι φανερός εδώ ο ρόλος του υποκειμενικού στοιχείου της υποτακτικής). Εκφέρεται με υποτακτική υπερσυντελικού nuntiavisset, γιατί εξαρτάται από το ρήμα της κύριας (iussit) που είναι ιστορικός χρόνος και δηλώνει το προτερόχρονο στο παρελθόν.

nuntiavisset: Ρήμα.

aliquis: υποκείμενο ρήματος.

inventam esse: άμεσο αντικείμενο ρήματος και ειδικό απαρέμφατο.

cervam: υποκείμενο απαρεμφάτου (ετεροπροσωπία).

Sertorio: έμμεσο αντικείμενο ρήματος.

Sertorius eum iussit tacere;: κύρια πρόταση κρίσεως, εκφέρεται με οριστική και δηλώνει το πραγματικό γεγονός.

iussit: Ρήμα.

Sertorius: υποκείμενο ρήματος.

eum: άμεσο αντικείμενο ρήματος.

tacere: έμμεσο αντικείμενο ρήματος και τελικό απαρέμφατο

eum: υποκείμενο απαρεμφάτου (ετεροπροσωπία).

praeterea praecepit: κύρια πρόταση κρίσεως, εκφέρεται με οριστική και δηλώνει το πραγματικό γεγονός.

praecepit: Ρήμα.

(Sertorius): εννοούμενο υποκείμενο ρήματος.

Ως αντικείμενο του ρήματος λειτουργεί η δευτερεύουσα βουλητική πρόταση που ακολουθεί.

praeterea: επιρρηματικός προσδιορισμός του ποσού.

ut eam postero die repente in eum locum emitteret;: δευτερεύουσα ονοματική βουλητική πρόταση που λειτουργεί ως αντικείμενο στο ρήμα praecepit εισάγεται με το βουλητικό σύνδεσμο ut επειδή είναι καταφατική, εκφέρεται με υποτακτική, γιατί το περιεχόμενό της είναι κάτι το επιθυμητό και συγκεκριμένα με υποτακτική παρατατικού (emitteret), γιατί εξαρτάται από ρήμα ιστορικού χρόνου (praecepit) και εκφράζει το σύγχρονο στο παρελθόν. Έχουμε ιδιόμορφη ακολουθία χρόνων, γιατί η βούληση είναι ιδωμένη τη στιγμή που εμφανίζεται στο μυαλό του ομιλητή και όχι τη στιγμή της πιθανής πραγματοποίησής της (συγχρονισμός της κύριας με τη δευτερεύουσα πρόταση).

emitteret: Ρήμα.

(is): εννοούμενο υποκείμενο ρήματος.

eam: αντικείμενο ρήματος.

die: αφαιρετική του χρόνου στο emitteret.

postero: ομοιόπτωτος, επιθετικός προσδιορισμός στο die.

repente: επιρρηματικός προσδιορισμός του τρόπου στο emitteret.

in locum: εμπρόθετος προσδιορισμός της κίνησης σε τόπο στο emitteret.

eum: ομοιόπτωτος, επιθετικός προσδιορισμός στο locum.

in quo ipse cum amicis futurus esset;: δευτερεύουσα αναφορική προσδιοριστική πρόταση στο locum, εισάγεται με την αναφορική αντωνυμία quo(εμπρόθετη εισαγωγή), εκφέρεται με υποτακτική λόγω πλαγίου λόγου και συγκεκριμένα με υποτακτική παρατατικού ενεργητικής περιφραστικής συζυγίας (futurus esset), γιατί εξαρτάται από ρήμα ιστορικού χρόνου (το emitteret που εξαρτάται από το praecepit) και δηλώνει το υστερόχρονο στο παρελθόν.

futurus esset: Ρήμα.

ipse: υποκείμενο ρήματος.

cum amicis: εμπρόθετος προσδιορισμός της κοινωνίας στο futurus esset.

in quo: εμπρόθετος προσδιορισμός της στάσης σε τόπο στο futurus esset.

Postridie eius diei Sertorius, admissis amicis in cubiculum suum, dixit eis visum in somno sibi esse cervam,... , ad se reverti.: κύρια πρόταση κρίσεως, εκφέρεται με οριστική και δηλώνει το πραγματικό γεγονός.

dixit: Ρήμα.

Sertorius: υποκείμενο ρήματος.

eis: έμμεσο αντικείμενο ρήματος.

visum esse: άμεσο αντικείμενο ρήματος και ειδικό απαρέμφατο (απρόσωπο).

reverti: υποκείμενο στο visum esse και ειδικό απαρέμφατο.

cervam: υποκείμενο στο reverti, ετεροπροσωπία.

ad se: εμπρόθετος προσδιορισμός της κίνησης σε πρόσωπο στο reverti.

sibi: δοτική προσωπική από το απρόσωπο visum esse.

in somno: εμπρόθετος προσδιορισμός της κατάστασης στο visum esse.

postridie: επιρρηματικός προσδιορισμός του χρόνου στο dixit.

diei: γενική της αφητηρίας /της αναφοράς ή κτητική στο postridie.

eius: ομοιόπτωτος, επιθετικός προσδιορισμός στο diei.

admissis: επιρρηματική χρονική μετοχή, νόθη αφαιρετική απόλυτη, δηλώνει το προτερόχρονο.

amicis: υποκείμενο μετοχής.

in cubiculum: εμπρόθετος προσδιορισμός της κίνησης σε τόπο στο admissis.

suum: ομοιόπτωτος, επιθετικός προσδιορισμός στο cubiculum.

quae perisset: δευτερεύουσα αναφορική προσδιοριστική πρόταση στο cervam· εισάγεται με την αναφορική αντωνυμία quae, εκφέρεται με υποτακτική λόγω πλαγίου λόγου και συγκεκριμένα με υποτακτική υπερσυντέλικου (perisset), γιατί εξαρτάται από ρήμα ιστορικού χρόνου (dixit) και δηλώνει το προτερόχρονο στο παρελθόν.

perisset: Ρήμα.

quae: υποκείμενο ρήματος.

Cum cerva, emissa a servo, in cubiculum Sertorii introrupisset,: δευτερεύουσα επιρρηματική χρονική πρόταση, ως επιρρηματικός προσδιορισμός του χρόνου στο ρήμα της κύριας πρότασης orta est· εισάγεται με τον ιστορικό / διηγηματικό σύνδεσμο cum (υπογραμμίζει τη βαθύτερη σχέση κύριας και δευτερεύουσας· δημιουργεί μια σχέση αιτίου και αιτιατού ανάμεσά τους· είναι φανερός εδώ ο ρόλος του υποκειμενικού στοιχείου της υποτακτικής). Εκφέρεται με υποτακτική υπερσυντέλικου (introrupisset), γιατί εξαρτάται από το ρήμα της κύριας (orta est) που είναι ιστορικός χρόνος και δηλώνει το προτερόχρονο στο παρελθόν.

introrupisset: Ρήμα.

cerva: υποκείμενο ρήματος.

in cubiculum: εμπρόθετος προσδιορισμός της κίνησης σε τόπο στο introrupisset.

Sertorii: γενική κτητική στο cubiculum.

emissa: επιρρηματική χρονική μετοχή συνημμένη στο υποκείμενο του ρήματος cerva.

a servo: εμπρόθετος προσδιορισμός του ποιητικού αιτίου στο emissa (εμπρόθετο γιατί είναι έμψυχο).

admiratio magna orta est.: κύρια πρόταση κρίσεως, εκφέρεται με οριστική και δηλώνει το πραγματικό γεγονός.

orta est: Ρήμα.

admiratio: υποκείμενο ρήματος.

magna: ομοιόπτωτος, επιθετικός προσδιορισμός στο admiratio.

ΑΣΚΗΣΕΙΣ

1. Να μεταφερθούν οι παρακάτω ρηματικοί τύποι στον τύπο που σας ζητείται για τον καθένα, στη φωνή που βρίσκονται (Να ληφθεί υπ' όψιν το υποκείμενο όπου χρειάζεται):

data erat: β' πληθυντικό οριστικής ενεστώτα.

conloqui: απαρέμφατο μέλλοντα.

factu: ο ίδιος τύπος στην αιτιατική.

credita est: γ' ενικό οριστικής ενεστώτα.

nuntiavisset: β' πληθυντικό οριστικής μέλλοντα.

dixit: β' ενικό προστακτικής ενεστώτα.

reverti: α' πληθυντικό οριστικής ενεστώτα.

γ' πληθυντικό οριστικής παρακειμένου.

emissa: γενική ενικού θηλυκού γένους μετοχής ενεστώτα.

orta est: γ' ενικό υποτακτικής μέλλοντα.

2. Να μεταφερθούν οι παρακάτω τύποι στις πτώσεις που ζητούνται για το καθένα:

quodam: γενική πληθυντικού στο ίδιο γένος.

numine: αιτιατική ενικού.

quid: ονομαστική ενικού αρσενικού γένους.

durius: τον ίδιο τύπο στο αρσενικό γένος.

eius: αιτιατική πληθυντικού στο ίδιο γένος.

diei: την ίδια πτώση του άλλου αριθμού.

somno: κλητική ενικού.

admiratio: δοτική ενικού.

magna: γενική ενικού ουδετέρου γένους συγκριτικού βαθμού.

3. Να γραφούν τα παραθετικά των επιθέτων και να σχηματιστούν τα επιρρήματά τους: durus, magnus, posterus, utilis.

4. Cerva alba...data erat: να μετατραπεί στην ενεργητική σύνταξη.

5. quod imperandum militibus esset: να αναλυθεί σε debet + απαρέμφατο.

6. admissis amicis: να γίνει δευτερεύουσα χρονική πρόταση.

7. emissa a servo: να γίνει δευτερεύουσα χρονική πρόταση.

ΜΑΘΗΜΑ 48

Ετυμολογικοί συσχετισμοί λατινικών λέξεων με λέξεις ελληνικές ή άλλων ευρωπαϊκών γλωσσών
cerva. cervam, cerva - κέρασ- κέρ-ατο // (γαλλ.) cerf (= ελάφι).

alba [< albus]- άλμπουμ(= λεύκωμα) // αλμπίνος, αλμπινισμός ((γαλλ.). **pulchritudinis** [< pulcher] - (αγγλ) pulchritude (= ομορφιά).

Sertorio, Sertorius, Sertorii - Σερτώριος.

Lusitano - Λουζιτανός.

dono, data [< do] - δίδωμι· δώρημα, δώρο// (γαλλ.) donner (= δίνω).

erat, essent, esset, esse, est - **εμί.**

persuadet [< persuadeo < per + suadeo] - άδύς (ήδύς), άνδάνω (= τέρπω). ήδονή // (αγγλ.) sweet (= γλυκός).

instinctam [< in-stinguo] - στίζω· έν-σικτο [< (γαλλ.) instinct].

numine - νεύ-ω, νεύ-μα.

Dia-nam [< divus]- Ζεύς, γενική Διός.

con-loqui [< con-loquor] - (γαλλ.) loquace (= ομιλητικός).

docere - δοκέω, δόγμα // ντοκουμέντο (< ιταλ) // (γαλλ.) docteur (= διδάκτωρ).

utilia - (αγγλ) utility (= χρησιμότητα), use (= χρήση) // (γαλλ.) utile (= χρήσιμος).
factu [(facio)- (αγγλ) facts (= γεγονότα), factory (= εργοστάσιο).
durius [< durus]-ντούρος ((ιταλ) // (γαλλ.) dur (= σκληρός).
videbatur, visum [< video] - (Φιδειν) ιδέα, βίντεο ((αγγλ).
imperandum [< impero] - ιμπεριαλισμός ((γαλλ.).
militibus - μιλιταρισμός ((γαλλ.).
monitum [< moneo]- μιμνήσκω, μνήμη.
prae-dicabam [< prae-dico], **dixit** (/ dico) - δείκ-νυμι (= δείχνω) (γαλλ.) dictionnaire (= λεξικό), dictee(= ορθογραφία, υπαγόρευση).
die, diei - (Ζεύς, γενική Διός) Δίας(ως «θεός του φωτός»).
fugit ,- φεύγω, φυγή// (αγγλ.) fugitive (= φυγάς).
perisse, perisset [< pereo < per + eo] – **είμι**.
credita [(credo]- (αγγλ.) credibile = πιστευτός), αντιθ. incredib!e.
nuntiavisset - νεύω // νούντσιοσ - ιταλ) (= διπλωματικός αντιπρόσωπος του Πάπα).
in-ventam [< invenio < in + venio] - **βαίνω**// (γαλλ.) venir (= έρχομαι). a,·e-nue (= λεωφόρος), inventer (= εφει~ ρίσκω).
tacere [< taceo] - (αγγλ) tacit (= σιωπηρός).
praecepit [< prae + capio] - (γαλλ , ac-cepter (= δέχομαι) // (ιταλ) capire (= καταλαβαίνω).
postero - (αγγλ) posterior (= μεταγε-νέστερος) // (γαλλ.) posterite (= απόγονοι) // (ισπαν.) posteridad (= αιωνιότητα).
repente- (ισπαν.) repentino (= ξαφνικός).
locum - (γαλλ.) locale (= τοπικός -(αγγλ.) location (= τοποθεσία).
e-mitteret, ad-missis, e-missa - (αγγλ.)mission (= αποστολή).
amicis [< amicus] - αμόρε (< ιταλ) // (γαλλ.) amour (= αγάπη), ami (= φίλος), amical (= φιλικός).
futurus- (γαλλ) futur (= μέλλον).
cubiculum - κουβούκλιο // (αγγλ.) shower cubicle (= καμπίνα λουτρού).
intro-rupissei [< introrumpo < intra + rumpo] - (γαλλ.), rupture (= ρήξη), cor-ruption (= διαφθορά).
ad-miratio [< ad-miror] - (γαλλ.) miracle (= θαύμα), admirable (= θαυμαστός).
magna -μέγας// (αγγλ.) magnific (= μεγαλοπρεπής) // (γαλλ.) magnificence (= μεγαλοπρέπεια).
orta [< orior] - **όρνυμι** (= κινώ, εγείρω
servo - σερβίρω, σερβιτόρος, σερβίτσιο(< ιταλ) //σέρβις(< αγγλ), σερβίς (< γαλλ.).
re-verti-(verso)βέρσο(=πίσω μέρος σελίδας),ρεβέρ(<γαλλ.).ν.ς.(=εναντίον)
somno - ύπνος